

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštnine vred in v Mariboru s poštninjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Novčijo 5 K, za drugo izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 5 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamozni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrtve za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren papus. Inserati se sprejemajo do srede s jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Savinjska dolina.

Savinjska dolina stoji v znamenju izredno vročega volilnega boja. Kratkovidni ljudje mislijo, da se gre za osebe, ali Povalej ali Roblek. Toda v istini se bije boj med Kmečko zvezo in med liberalno stranko.

Na eni strani stoji Kmečka zveza s svojimi poštenimi političnimi načeli: polna navdušenja za ugodno rešitev kmečkega vprašanja, odkritosrčna braniteljica verskih naukov in verske vzgoje ter poštena zagovornica naše slovenske narodnosti.

Na drugi strani pa se ponuja Narodna stranka: od celjskih mladih doktorjev ustanovljeno zatočišče štajerskih liberalcev, prijateljica socialdemokracije, v najboljšem razmerju do Štajercijancev, zastopnica meščanstva, ljuta nasprotnica naše duhovščine, nezanesljiva in neodkritosrčna napram verskim vprašanjem sedanjega časa, v vsem svojem nastopu lažnjiva in surova.

Kam se naj obrne Savinjska dolina? Komu naj da svoje glasove? Ali kandidatu Kmečke zveze ali onemu Narodne stranke.

Narodna stranka je pregovorila žalskega tržana g. Robleka, da je prevzel za njo kandidaturu. Liberalcem je bore malo do Robleka, njim je le do tega, da zmaga kandidat njihove stranke. Gotovo je in to se je na shodu v St. Pavlu zadnje nedelje tudi javno pribilo, da bo Roblek kmalu odstopil, ako bo izvoljen, in da potem stopi na njegovo mesto sladkomili Fridrih. Prečitajte poročilo iz St. Pavla. Za sedaj jim je upliv Roblekov v Savinjski dolini dobro došel, da spravijo svojo stranko na konja, potem pa dobi Roblek sunek, in Fridrih pride na stolec.

Ali Roblek ve, da je le slepo orožje v rokah liberalne stranke? Na to ne moremo z gotovostjo odgovoriti! Toda na vsak način je čudno, da je že na žalskem shodu g. Roblek napovedal, da kmalu odstopi. Torej si da radovoljno dati sunek? Potemtakem g. Roblek res hoče samo pomagati liberalni stranki na konja in Fridrihu na stolec? Čudno je tudi, da Roblek, ako res ni strasten liberalcec, pusti na vsakem shodu Kmečke zveze divjati surovo tolpo pijane fakinaže. Ali je poštenemu človeku treba takih orožij? Vse to razumemo le tedaj, če verjamemo, kar se nam vedno zatrjuje: Roblek se res kaže na zunaj katoliškega, v svojem srcu pa je liberalcec in politično popolnoma v liberalnem duhu vzgojen.

Kandidat Slovenske kmečke zveze je dr. Povalej. Mlad, nadarjen mož, domačin volilnega okraja, dober govornik in dobro podkovan vseh političnih in gospodarskih vprašanjih — toda zasledovan od laži in sovraštva vseh, ki so napojeni z liberalnim mlekom. Nihče ne upa trditi, da bi dr. Povalej ne nadkriloval Robleka v svojih zmožnostih, da bi ne bil v vsakem oziru sposobnejši. Toda dr. Povalej je kandidat Slovenske kmečke zveze, ki je katoliška, ki je narodna, ki je kmečka, in od tod ves gnjev in srd proti dr. Povaleju.

Liberalci že triumfirajo in pravijo: Naša liberalna stranka bo zmagala, ker je gospodarski upliv Roblekov velikanski! Toda s tem le hočejo preslepiti javnost. Kandidat kmečke zveze še ima dosedaj edini opravičeno upanje do zmage. In prepričani smo, da bo inteligentno savinjsko ljudstvo vedno bolj spoznalo, da ga hočejo liberalci spraviti z Roblekom le v svoj liberalni tabor, njih blagor in korist pa jim je deveta briga.

Na dan volitve bo Savinjska dolina po svoji ogromni večini stala v taboru Slovenske kmečke zveze.

Povalejeva zmaga v Novi cerkvi.

Slovensko kmečko ljudstvo iz Novecerkve, Dobrne, Vojnika, Frankolovega in Smartna je na shodu v Novicerkvi dne 14. aprila slovesno izrazilo svoje mnenje in svojo voljo. „Za Kmečko zvezo in za njenega kandidata Povaleja“, tako se glasi ta volja. Z velikanskim navdušenjem je odobral narodni program svojega kandidata in do nebes se je razlegal klic: „Živijo Kmečka zveza, živijo Povalej!“

Bili so slovesni trenutki, ko je okrog 350 slovenskih in v boju za vsakdanji kruh vtrjenih mož tako glasno izražalo svoje prepričanje. Navzoči Narodovci in nemškutarski Štajercijanci so lahko spoznali, da je ta okraj slovenska zemlja, kjer prebiva rod, vdan veri svojih očetov in jeziku svojih mater. In ko se je slišal prvi ugovor, zagromelo je iz stoterih grl: „Proč ž njimi! Proč z liberalci!“ in vihar nevolje je šel skozi zborovanje. Obledeli so nasprotniki, zakaj tako glasnega in razločnega odgovora niso pričakovali. Zopet se je pokazalo, kako pogumno zna braniti slovensko ljudstvo svoje stare svetinje: vero in narodnost. Proti taki ljudski volji ne pomaga celjska in žalska godba na piščale ničesar. Slovensko verno ljudstvo ni vneto za razgrajanje in piskanje, pač pa je za resno delo. Nasprotnikom njegovim bi se lahko odprle oči, da bi videli, kako lahkomišljeno in sramotno je početje, če se skuša zatreti v dobrem slovenskem ljudstvu čut vere in s tem tudi čut narodnosti. In da se to hoče, kaže javno gonja proti narodno delujočim duhovnikom. V tej gonji nosi zvonec ptujski „Štajerc“ in „Narodni List“ pridno pobira za njim svoje korake. Najpogrejšje se obrekujejo in opravljajo duhovniki in katoliško misleči ljudje posvetnega stanu, s tem se spodkapa spoštovanje do katoliške cerkve in vere, in če je človek enkrat nezvest v eni reči, postane nezvest tudi v drugi. In Narodovci se hvalijo s tem, da so pridobili nekaj Štajercijancev. Edino s tem, da jih ščuvajo zoper duhovnike in s tem posredno zoper cerkev in vero. Da bi pa v narodnem oziru spreobrnil kakega Štajercijanca, ne verujemo brez dokazov. In naj se „Narodni List“ še tako glasno brani zveze s Štajercijanci, shod v Novicerkvi je vsemu svetu jasno pokazal, da ta zveza obstoji, če tudi ni morebiti sklenjena s podpisni in pečati. Kdo je bil v družbi Fridrihovi, Prekoršekovi in Žizekovi? Štajercijanci iz Vojnika, Novecerkve, Dobrne in Smartna. To je pribito in tega ne spravi s sveta „Narodni List“, če tudi porabi celo morje črnila. Vsakokrat, kadar bo hotel utajiti srčno ljubezen med Štajercjevo in Narodno stranko, poklicali mu bomo v spomin shod v Novicerkvi in nad 300 mož bo glasno pričalo proti „Narod. Listu“. Ta madež pa ostane Narodovcem do smrti! Spominjajo se naj, kaj je delal „Štajerc“ z narodnimi odvetniki in duhovniki! Sedaj pušča odvetnike pri miru. Že ve zakaj! Če se gre zoper vero, združujejo se v ljubezni najhujši nasprotniki. Proti Kristusu sta se združila Pilat in Herod, ki sta si bila poprej sovražnika. In kakor je bilo nekaj, tako je sedaj.

Pa vrnilo se k shodu, ki se je moral vršiti na prostem, ker je bila zborovalna sobana že pred začetkom natlačeno polna in je več kot polovica ljudi morala ostati zunaj. Predsedoval je shodu novocerkovski župan Pintar. Opozoril je zborovalce na par. 15 novega zakona za varstvo volilne in zborovalne prostosti in izrazil upanje, da se shod vrši mirno in dostojno. Na to predstavi kandidata Kmečke zveze g. dr. Povaleja, veleposestnika v St. Juriju ob južni železnici in finančnega komisarja v Mariboru in mu podeli besedo. V navdušenem in prepričevalnem govoru je gospod kandidat razpravljal o programu Kmečke zveze, ki je tudi njegov program, in poljudno razložil navzočim, kako se hočejo kmečki poslanci v prvi vrsti potegovati za korist kmečkega stanu: olajšati kmetom težko breme dolgov; poddržati zavarovanje proti ognju in neugodam; odpraviti zemljiški davek; upeljati stopnjevalni-dobrodniški davek, ki bi zadel kapitaliste; olajšati pristojbine; naložiti državi tudi skrb za ljudske šole in s tem olajšati občine, državi pa pridobiti nove vire dohodkov z novimi monopoli oziroma poddržavljenju železnic, premogokopov; upeljati zavarovanje za bolezni in starost pri kmečkih poslilih in delavcih; pobiljšati lovsko postavo; pobiljšati nagodbo z Ogrsko na korist Avstrije in kmečkega stanu, to so le na kratko omenjene glavne misli poljudnega govora. Pri vsaki točki so volilci živahno pritrjevali svojemu kandidatu. Videli so, da v resnici razpravlja kmečki program.

Do sedaj so se nasprotniki zadržali mirno; ko je pa g. kandidat začel govoriti tudi o verskih načelih Kmečke zveze in pobijati nasprotne nazore, začeli so ugovarjati. Prijatelji Kmečke zveze so spremljali vsak stavek z burnimi živijo-klici in s ploskanjem, nasprotnikom pa so grmeli na ušesa klic: „Proč ž njimi! Kaj bodo motili!“

Istotako so bile z viharim pritrjevanjem pozdravljene točke o verskem in narodnem značaju šole in nerazdružljivosti krščanskega zakona. „Tukaj ne trpimo nobene spremembe!“ zaklical je govornik in pritrjevanja in živijo-klicev ni bilo ne konca ne kraja. Nasprotniki so videli, da tukaj niso tla za njihovo „delo“ in so zopet umolknili.

Proti koncu se omenja g. kandidat, da naj volilci sodijo svoje poslance po njih delu in videli bodo, da bodo poslanci Kmečke zveze vedno na svojem mestu, da uresničijo program Kmečke zveze! Končal je z opominom, naj se volilci povsod oklenijo Kmečke zveze, katera je rodila misel skupnosti kmeta, da se branijo kmečke koristi! Gromoviti „živijo Povalej! živijo Kmečka zveza!“ so pretresali ozračje po končanem govoru g. kandidata.

Ko je predsednik zagotovil g. kandidata, da hočejo volilci z ozirom na ta program podpirati njegovo kandidaturu in ga voliti, vstaj je še enkrat g. kandidat in med živahnim odobravanjem izjavil, da obljublja sveto v svojem in v imenu vseh kmečkih kandidatov, da hočejo delati v prvi vrsti za kmeta, da se kmetu pomaga.

Na to dobi besedo g. kanonik dr. Gregorec. (O tem zanimivem govoru poročamo zaradi pomanjkanja prostora prihodnjič. Opomba uredn.)

Med govorom g. kanonika se je prigodilo nekaj, kar se je zdelo nerazumljivo vsem slovenskim volilem. V sredi govora so — menda v dokaz politične zrelosti — zahtevali besedo Narodovci, in ravno pri važni točki o nadsodišču v Ljubljani, ki ga naj slovenski poslanci zahtevajo, zagnali so nasprotniki hrup. Sedaj pa je bila tudi potrpežljivost prijateljev Kmečke zveze pri kraju. Nastal je pravi vihar in klic: „Proč ž njimi! Živijo Povalej! Živijo Kmečka zveza! Proč z liberalci! Pojdite na svoje shode! so se burno ponavljali celih pet minut. Ko je bil Prekoršek poklican k redu, zagrmelo je vnovič: „Proč ž njimi! Proč z liberalci!“

In sedaj se je ločilo 15—20 Narodovcev in pa Štajercijancev pod vodstvom Fridrihovi in Prekoršekovi in podali so se kakih 30 korakov proč in hoteli napraviti protipostavno in proti dovoljenju gospodarja nek „shod.“ Zborovalci Kmečke zveze so jim klicali: Srečen pot! Zdaj se je pokazala večina! Narodovcem se je pridružilo še pet šolarjev iz vasi. Prvega „govornika“ je gospodar pregnal. Ni se mu pa menda zdelo vredno, da bi se raval z Narodovci in Štajercijanci, ker se sliši, da sta „govorila“ tudi Prekoršek in Fridrih.

Med tem se je shod Kmečke zveze mirno nadaljeval. G. kanonik Gregorec toplo priporoča kandidaturu Povalejevo, čemur so navzoči živahno pritrjevali. K besedi se oglasi za tem posestnik Mat. Pušnik iz Gorice. Značilno za „neodvisne in napredne kmete“ je to, da Prekoršekovi in Fridrihovi pristaši ravno kmeta niso hoteli poslušati, pač pa visokošolca Prekoršeka in gospoda Fridricha. (Dalšo vsebino Pušnikovega govora priobčimo tudi prihodnjič. Op. uredn.) Govor priprostega kmeta je bil sprejet z velikim odobravanjem.

Na to je še govoril g. kaplan Kovačič, ki je vspodbujal navzoče, naj pristopajo pridno h Kmečki zvezi, naj se zanimajo za volitve in volijo kandidate Kmečke zveze, da dobijo postavodajo v svoje roke. Tudi te besede so zborovalci navdušeno sprejeli. Predsednik še vpraša, če želi kdo besede, a ker se nikdo ne oglasi, zaključil med živijo-klici zborovalcev na g. kandidata shod!

Tudi nasprotniki so še stali skupaj. Ravno je hotel še nekdo nekaj „neodvisnega“ ziniti, a pristaši Kmečke zveze so zabranili z glasnimi klici nadaljno „napredno“ govorjenje. „Ne bodete govorili! Nimate postavnega shoda! Proč z liberalci! Živijo Povalej! Živijo Kmečka zveza!“ se je hrupno ponavljalo skoraj četrt ure. Nazadnje so Fridrih, Prekoršek in Žizek med bučnim smehom žalostno odkorakali, videč, da ničesar ne opravijo. Za njimi je šla pešica „neodvisnih“ in „naprednih“ klaverno na vse štiri vetrove. Pristaši Kmečke zveze so pa navdušeni in veseli zapustili shod, prepričani o zmagi kmečke misli in s sklepom, pomagati na dan 14. majnika kandidatu Kmečke zveze do zmage!

Politični ogled.

— **Slovenski kandidatje v Trstu.** Slovenski kandidatje za mesto Trst so: za I. okraj profesor Matko Mandič; za II. okraj dr. Gustav Gregorin, odvetnik; za III. okraj Josip Ulčakar, ravnatelj „Trž. posojilnice in hranilnice“; za IV. okraj dr. Edvard Slavik, odvetnik.

— **Cesar v Pragi.** Dne 15. t. m. se je odpeljal cesar v Prago, kjer bo ostal nekaj dni. Z njim so se odpeljali ministrski predsednik Beck, češki minister rojak Pacak in nemški minister rojak Prade. Trgovski minister Fort je že šel en dan prej v Prago. Predno se je cesarjev vlak odpeljal, se je zgodil na kolodvoru zanimiv in šaljiv pogovor. Generalni adjutant cesarja grof Paar je vprašal ministra Pacaka, kako je vreme v Pragi. Pacak: Slabo. Paar: Čemu pa imamo češkega ministra, ako se v češkem stolnem mestu ne more napraviti lepega vremena? Pacak: Kaj ne veste, da se moram za vsako stvar prej domeniti z nemškim ministrom? Cesar je odgovoril pri sprejemih na poti po železnici samo češki. V Pragi je govoril najprej češki in še le potem nemški. Čehi se veselijo cesarjevega prihoda zaradi tega, ker se jim je sedaj ugodilo želji, da češki kralj ne biva tudi med njimi.

— **Rusija.** Med dugo in ministrskim predsednikom Stolypinom je prišlo do nevarnega razpora. Duma namreč zahteva, da naj se proračunskemu odseku dovoli poklicati izvenparlamentarne strokovnjake, ki pregledajo predloženi državni proračun. Stolypin pa noče tega dovoliti, ampak pravi, da bo dal „izvenparlamentarne strokovnjake“ s policijo odpraviti. Priznati moramo, da ima v tem minister prav, kajti poslanci morajo sami biti dovolj zmožni, presoditi cel proračun.

— **Francoska** je imela te dni dosti opravka v severnoafriški državi Maroko. Maročani so ubili 2 Francoza. Francoska zahteva zato odškodnino in ker je Maroko noče dati, so Francozi zasedli maroško mesto Udžo. Ker so tudi druge velevlasti na strani Francozov, bo pač moral ustreči maroški sultan. Vendar pa velevlasti skrbno pazijo, da ne bi Francozi predaleč iztegnili svojih rok.

Razne novice.

* **Slovenski števeni kandidat v Mariboru.** Kakor smo že poročali, so postavili mariborski Slovenci g. Karola Tratnika, pasarja v Mariboru, svojim kandidatom. Nečuvno postopanje je, da še prijatelji socialnih demokratov sedaj ne mirujejo in napadajo osebe kakor g. dr. Vrstovška, ki so se s silo potegovali za to, da se postavi slovenski kandidat. „Domovina“ hoče še vedno rovati proti narodnemu kandidatu, češ, da so ga klerikalci postavili. To je naravnost laž, ker je dopisniku „Domovine“ ravno tako znano kakor nam, da so bili med temi, ki so že prvotno pri prvem zaupnem pogovoru glasovali odločno za slovenskega kandidata, k večjemu trije do štirje gospodi, katere tišijo narodno radikalci v klerikalni tabor. Čudno je, da se na ta način dela proti slovenskemu kandidatu, zlasti pa od gospodov, ki se vedno trkajo na prsi, da so narodni radikalci, dočim očitajo vedno ravno pristašem slovenskega kandidata, da so brezdomovinci. Dejstvo pa vendar sedaj jasno dokazuje nasprotno!

* **Osebna vest.** G. dr. Leskovar, koncipient pri dr. Ivan Šuštršič v Ljubljani, je napravil odvetniški izpit s prav dobrim uspehom.

* **Podaljšane počitnice.** V naučnem ministertvu nameravajo glavne počitnice na vseh ljudskih in meščanskih šolah podaljšati. Počitnice bi 14 dni dalje trajale nego zdaj. Podaljšane počitnice nameravajo že letos uvesti. Radovedni smo, ali bodo naši liberalci klicali, da je tako prikrajšanje učnega časa tudi proti napredku. Ferline in Strmšek, povejta!

* **Velika svečanost v prid družbi sv. Cirila in Metoda** se priredi v Mariboru zopet letos najbrže začetkom meseca julija. Slavno občinstvo iz bližnje in daljše okolice opozarjamo že sedaj na to slavnost in kličejo vsem v spomin lepi slični svečanosti pred 2. in 4. leti. Pomnožena odbora ženske in moške podružnice se bodeta prizadevala, da še prekosita letos prejšnji slavnosti. S pripravami se bode takoj pričelo! Samo prositi odbor, da ne bodete nevoljni, če bode treba prinesti mnogih žrtev. Toda žrtev velja zopet nujni narodni potrebi. Opozarjamo le, da je imela zadnja svečanost veliki moralni uspeh, ker je privabila mnogo zaspanskih okoliških Slovencev na slavnostni prostor, vrgla je pa poleg tega 2400 kron čistega dobička prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda.

* **Ali smo še Slovenci?** Mariborski dopisnik „Domovine“ se huduje, da so Slovenci v Mariboru postavili svojega kandidata in da nočejo vsi slediti dr. Rosini ter glasovati za socialdemokrata in potem ogorčeno vsklikne: „Stranka, ki ima slovo in narodnost pri vsaki priliki na jeziku, je začela sedaj delati tudi v Mariboru razprtije ter cepiti slovenske glasove.“ Gospodje, pamet, pamet! Ali je sedaj Slovenec samo isti, ki voli mednarodnega socialdemokrata? Ali sedaj zahteva slovenska zavest od nas, da smo „slozni“ za socialdemokracijo? Pristavimo še, da dopisnik tudi laže, ker pravi, da je „Slov. Gosp.“ že pred 14. t. m. postavil dva kandidata, Tratnika in dr. Pipuša. Niti besedice nismo pisali pred 14. t. m. o teh dveh gospodih, po 14. t. m. pa samo o Tratniku, in 14. t. m. „Slov. Gosp.“ tudi ni postavil Tratnika za kandidata, ampak mariborski slovenski volilci različnih političnih naziranj.

* **Kandidate bodo zdravniško preiskovali.** Na shodu liberalne stranke v Ljutomeru je vstal tudi dr. Grosman ter stavljal neizmerno pameten predlog, naj se g. Mursa zdravniško prišče, da „Slov. Gospodar“ ne bo zopet pisal, da je kandidat Narodne stranke bolehen. Ne, ne, Narodna

stranka naj bo mirna, teh stroškov ji ne bomo naredili in o g. Mursi ne bomo pisali, da je bolehen. Pač pa bi menda bilo dobro, da Narodna stranka da dr. Grosmana preiskati, kajti bati se je, da je bolan.

* **Narodna stranka proti sedanjim cenam živine.** Na volilnem shodu v Mezirju se je Narodna stranka po svojem kandidatu Ježovniku izjavila, naj se odpre meja za srbsko živino, ker je meso predrago. Zopet jim je torej eden izbrbral, kako mislijo o kmetu. Sedaj boste videli, kako bodo zopet to tajili! Vsi od Kukovca pa do zadnjega kandidata! In vendar smo že v „Domovini“ čitali članke v istem smislu.

* **Nesramna laž o dr. Korošcu.** Predobro nam znani tat in goljuf, ki je sedaj največji zagovornik Žurmanove kandidature, laže v zadnji „Domovini“, da je dr. Korošec pisal v „Slovenca“ o Žurmanu, da je za poslanca prestar in da bo kmalu umrl. Vsakdo, kdor pozna dr. Korošca, je itak prepričan, da je to samo ena izmed mnogoštevilnih laži, ki se sedaj trosijo o njem, vključno s tem, da posebej pooblaščen izjaviti, da dr. Korošec z dotičnim dopisom v „Slovenca“ ni v nobeni zvezi. Jasno bo to vsakemu, če povemo, da se omenjena mesta nahajajo v „Slovenčevem“ poročilu o mestinjskem shodu, na katerem dr. Korošec ni bil. „Domovina“ še zopet premleva staro zgodnico, da je dr. Korošec prej Žurmanu večkrat pisal. To je res, ker ga je moral smatrati kot svojega zvestega pristaša, saj je vendar Žurman dr. Korošca vabil, naj kandidira v tem okraju in je na zaupnem shodu zanj glasoval ter ga označil kot najsposobnejšega kandidata. Potem pa so povabili Žurmana celjski doktorji k sebi, mu ponudili kandidaturo, in Žurman je pozabil, da je mož.

* **Prijateljski stik z liberalci.** Nekateri lahko verni naši pristaši mislijo, da bi Roblek, Roš in drugi liberalni kandidati, ako bi bili izvoljeni, na Dunaju itak hodili skupno s poslanci Kmečke zveze. Glasilo njihove stranke pa je drugega mnenja. V zadnji številki piše o liberalnem kandidatu ljubljanskem Hribarju ter pravi: „Neodvisni narodni poslanci iz Štajerskega bodo gotovo radi iskali prijateljski stik s tem odličnim možem — liberalcem. Verjamemo. Naloga kmečkih pristašev bodi, da „neodvisnici“ ne bo treba iskati „stika.“

* **Narodni stranki v premislek.** Dokler je vsa veleobrt v tujih rokah in imajo vsa velika podjetja po naših krajih nam Slovincem sovražni tujoči v svojih rokah, smo gospodarsko odvisni in podložni tujemu kapitalu. V nevarnosti smo, da zginemo v valovih tujega kapitala. Naša skrb mora biti, da se Slovenci tudi lotijo velikih podjetij in se pobrigajo tudi za veleobrt, če pa jo že kje imamo, da jo zvesto čuvamo. Veliko podjetje za nas Slovence je n. pr. akcijska družba Zalsko-Laške pivovarne. Pa glejte, uslužbenci te družbe, ne da bi skrbeli za to, da živita ta družba zaupanje pri vseh Slovincih, se nekateri prav strastno zaletavajo v Kmečko zvezo in ji nasprotujejo na njenih shodih. Ali menite, da je to v prosep tega narodnega podjetja?! Pivovarna je med drugimi velikanskimi pivovarnami, ki tudi v naše kraje pošiljajo svoje pivo, že itak kakor majhen otrok med velikani, in sedaj še sejate mržnjo do nje! Delničarji, oglasite se, to škoduje vam in narodu. Nikakor ne smemo biti tega ponižnega mnenja, da mi pač nismo za taka velika podjetja, vse gre z združenimi močmi, toda bratovski boj pokonča vse!

Maribor - Bistrica - Konjice.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Franc Pišek, kmet v Hotinji vasi.

m Odbor „Slovenske Čitalnice“ v Mariboru izreka javno prisrčno zahvalo vsem sl. damam in gospodom, ki so s svojim požrtvovalnim sodelovanjem pomagali in krasnemu uspehu Gregorčičeve slavnosti dne 7. t. m. L. Koprivšek, t. č. predsednik; Dr. Ljudevit Pivko, t. č. tajnik.

m Občni zbor obeh podružnic sv. Cirila in Metoda v Mariboru se je vršil 11. t. m. v Narodnem domu v najlepšem redu. Želeli bi le bilo, da bi vsaj pristopili vsi gospodje kot udje moške podružnice, katero je letošnje leto skoro za dvakrat prekosila z denarnimi prispevki ženska podružnica. Slava častitim damam! Poznamo pa več gospodov, ki že po več let niso darovali za Cirila niti 2 borih krone udnine. Vsa poročila so se sprijela z zadovoljnostjo. Dostavimo tem poročilom le še, kar tajnik ni hotel sam poročati, da je on iz lastnega nabiga prodal od zadnjega zborovanja še za 200 kron narodnega koleka po največ v mariborski okolici. V mestu samem ga baje ni šlo za 20 kron v denar! To hoče nekaj reči!

m V Račjem je imel dne 16. t. m. Fr. Pišek shod. Predsedoval je g. Andrej Rečnik, župan. Zbralo se je 66 kmetov in shod se je vršil vzorno. Govor kandidata in ves program so z navdušenjem poslušali in se vsi za njega z gromovitim živjo izrekli. Tako lepega shoda še kmeti v Račah nismo imeli.

m Kandidat F. Pišek imel je dne 17. aprila predpoldne volilni shod pri Sv. Miklavžu in popoldne v Digošah pri Zrkovcah. Njegov program so tudi nasprotniki zahvalno odobraval. Povsod so pa kmetje zelo ogorčeni na novo lovsko postavbo in vsi zahtevajo, da naši deželni poslanci pri prvem zasedanju deželnega zbora predlagajo premembo zakona in da se zajec proglašuje kot škodljivec, katerega naj bi vsakdo prosto zatiral.

m Konjice. Kakor se je že poročalo, je bralno društvo za konjiško okolico, v katerem so udje večinoma kmetje in kmečki mladeniči iz okolice, pristopilo k Slovenski kršč. soc. zvezi za Štajersko. Priraja že podučna predavanja ter širi med ljudstvo izobrazbo po kmečko-strokovnih in drugih časopisih

ter knjigah. Doslej je bilo pri našem bralnem društvu tudi nekaj tržke slovenske gospode. A sedaj so naenkrat odstopili, kakor bi se zmenili. Malo čudno! Ali jih je k temu morebiti nagnilo prepričanje, da bralno društvo ni več na pravi poti, odkar je pri Slov. kršč. soc. zvezi? „Svoji k svojim!“

m Poljčane-Studenice. Dne 7. aprila je sklican naš kandidat g. Franc Pišek volilni shod v Poljčane, katerega se je udeležilo okrog 300 ljudi. Shodu je predsedoval g. Janez Hauptman, kmet v Poljčanah. Predsednik nam predstavi g. Pišeka, ter mu da besedo. Kmetje in sploh vse zbrano ljudstvo je poslušalo z zanimanjem njegov program, kojega nam je g. kandidat tako poljudno in razumljivo razvijal. Boljšega kandidata Kmečka zveza ni mogla izbrati kakor je g. Pišek. Ta gospod ima res srce in čut za dandanes tako teptanega kmeta. Po končanem govoru se je predlagala izmed volilcev resolucija, se li sprejme kandidatura g. Pišeka, ali ne. In glejte, ko bi trenili, bila je roka slednjega zborovalca v zraku in razlegal se je krik: Živijo g. Pišek! Vas bodemo volili! Zborovalo se je popolnoma mirno. Dne 14. aprila pa je sklicala Narodna stranka shod v Studenice h Koropcu. G. urednik! Povedati vam moram, da ta gospod na 7. aprila Kmečki zvezi ni pustil zborovati. Zbodbala je ta stranka vključno temu, da je bilo letakov polno po Poljčanah in okolici, čujte in strmite, par železniških uradnikov iz Poljčan in par učiteljev iz okolice. Zborovalcev je bilo sicer okoli 100, toda od teh je bilo ¼ pristašev Kmečke zveze, ¼ pa štajercijanske stranke. Shodu je predsedoval g. Koropec sam, kateri je navzočim predstavil liberalnega kandidata g. V. Glaserja, kojemu je dal besedo. Vaš program, g. Glaser, nam pač ni kaj dopadel. Bil je namreč zelo kratek in pomanjkljiv. Zakaj, to že sami veste. To kar ste nam razlagali, smo že mi in še več od kmeta Pišeka slišali. No, sicer smo imeli čast, vas videti kot od učitelja nastavljenega kandidata, kot izvoljenega poslanca vas najbrž ne bomo videli, v kar pomozi Bog. Pa grom in peklo! Tudi dr. Gosak, o katerem smo že toliko slišali in brali, pridrvil je iz Celja, dalje g. Založnik iz Slovenske Bistrice in neki jurist Sübler sta prišla, da nas dravinjske kmete rešijo pogina. Take kolobocije, vam povem, g. urednik, pa že davno nisem slišal, kot na dan shoda. Neresnice se je govorilo, da se je kar kadilo. Obljubovanja, lastne hvale in Bog ve kaj vse, ni bilo nikdar konec. Zabavljalo se je čez Kmečko zvezo in dr. Korošca. Samo tega se ni povedalo, da se je Narodna stranka osnovala na komando liberalnega odvetniškega koncipienta dr. Kukovca, kateremu verni slovenski kmet ne bo nikdar zaupal. Naj torej ne farbajo nas kmete! Ali so res ti velikaši najbolj pametni ljudje na svetu, da bi mi morali ubogati te rogovilež, ki nam hočejo vriniti V. Glaserja, da bi mu pomagali vleči njegov kolesej poln liberalnih učiteljev, obrtnikov itd. v državni zbor. Te politike dravinjski kmet ne pozna in je tudi nikoli ne bo priznal. Kmetje, glejmo, da se otresemo teh frakarjev, ki poznajo le sedaj v volilnem času kmeta in imajo besedo kmet le na jeziku, v srcu pa nabrušen meč, da bi nam, ako bi mogli, takoj drugi dan razparali ne trebuha ampak žep! Naš kandidat je Fr. Pišek, kmet v Hotinji vasi pri Mariboru.

m Strašen poraz Glaserjevega shoda v Črešnjevcu. Kmetje pač ne marajo Narodne stranke. Za dne 14. t. m. je sklicala shod ob 8. uri na Črešnjevce v prostorih znanega Štajercijanca gosp. Kresnika. Predsednikom je bil izvoljen g. Lorenc Mlaker, župan iz Pretreža. Ta podeli besedo g. V. Glaserju. V 10 minut trajajočem govoru je tako slabo razvijal svoj program, da so začeli kmetje odnrdnjati in ugovarjati „to že vemo, to smo že slišali.“ Ne čudimo se temu, da je slabo govoril, ker je eden njegovih vnetih pristašev pozneje povedal: „Glaser je celo noč v Bistrici prečul in mu sploh ni bila volja govoriti.“ Verjamemo, da mu ni bila volja govoriti, ko so prikorakali pristaši Kmečke zveze, kakih 70 na številu. Proti koncu njegovega govora zapijejo kmetje: „Mi že imamo kandidata Fr. Pišeka.“ Ploskala sta samo Krulec in neki Vrhložan. Drugi govorniki so bili dr. Gosak iz Celja, katerega so kmetje že poznali iz Slov. Bistrice, ko je rekel, da ne smejo kmetje kravati nositi. Govoril je nekaj o grajskih, o letu 1848 in prišel do volilne reforme. Tu pa zakličejo vsi: „To že vsaka baba ve, ni treba ponavljati.“ Ugovori so vedno hujski, kmetje nočejo poslušati. Ko konča, mu nihče ne ploska, razven že znanih zgoraj. Vrli kmet Miha Pogorevc interpelira, zakaj se ne pove nič o verskem stališču, in povdarja geslo „vse za vero, dom, cesarja.“ Na to se je vprašalo g. kandidata, kakšno stališče zavzema proti Kmečki zvezi in Nace odgovori, „o tem bom jaz govoril“, zoper to se protestira, mi zahtevamo od g. kandidata pojasnila. Debate se je udeležilo več vrlih kmetov iz vseh treh občin. Posebno „Novačan, Sprager, Krajnc, Repnik i. dr. Predsednik zaključil shod. Po sobi zadoni strašen hrup in navdušenje, vse vpije „Živijo Kmečka zveza, živijo njen kandidat Franc Pišek.“ Kaj takega Narodovci niso pričakovali na Črešnjevcu. Zraven Glaserja je bil tudi znani študent, ki bojša študira na „dohtarja pravice.“ Med drugim sv. opravilom se poda ta častna gospoda proti kolodvoru Slov. Bistrica. Nebo se je odprlo in začelo je deževati, in glej, niso imeli dežnikov. In tako je no njih deževalo pri zborovanju in pri odhodu. Svetujemo pa tej gospodi, naj na Črešnjevce več ne hodi, drugo se zna doživeti večjo blamažo, če se nima zadosti.

lem programu, ker vam, g. urednik, gotovo manjka prostora v listu. Drugi govornik g. M. Goričar je šibal celjsko Narodno stranko, ki je liberalna, kakor je tudi liberalen kandidat lažneodvisnih kmetov Vinko Ježovnik. Liberalizem je poguba za kmeta, torej proč z Ježovnikom. Učitelj Anzelm je opozoril ljudi na gonjo „cerkev iz šole“ in zahteval od kandidata, da se v zbornici z vso silo upre tej gonji. Vzgoja brez verske podlage je nemogoča. Volilci so pozneje kandidata interpelirali glede lova in pašnikov. S shodom smo bili vsi prav zadovoljni.

s **Ljubno.** Robičev volilni shod se je izvrstno obnesel. Navzočih krog 200 mož; med drugimi župani iz Ljubnega in Rečice. Lučki župan je prišel in z njim skoro celi odbor. Kandidat g. Franc Robič je razvil svoj program, ki je kmečki, slovenski in krščanski. Volilci so z vso pozornostjo poslušali in g. kandidatu pritrjevali. G. Petek se je odločno potegnil za kmete z ozirom na tukajšnje šolske razmere. Tu pa nastane med kmeti buren prizor. K besedi se oglasila župana iz Ljubnega in Rečice, ki med burnim pritrjevanjem kmetov pojasnita g. kandidatu kričeče šolske razmere. Silijo se v šolo otroci, ki so oddaljeni od šole do dve uri in še čez. Kaznujejo se neusmiljeno ali z denarno globo ali pa z zapornim. V ječo je morala iti mati z dojenčkom v naročju. Ljudstvo ni zoper šole, pač pa je zoper krivično in kruto postopanje šolskih oblasti. G. kandidat na to pravi, da je tako postopanje protipostavno; on bo v tej zadevi storil potrebne korake; obrnejo naj se pismeno na njega kot deželnega odbornika. G. kaplan Maks Goričar je pokazal v pravi luči kandidata „neodvisnih kmetov“ g. V. Ježovnika. Dokazal je že itak znano resnico, da so ti „neodvisni kmetje“ prav za prav le mladi celjski advokati in liberalni učitelji. Pozival je volilce, naj pokažejo 14. maja, da je za Ježovnika najbolj pametno, če ostane pri starem. Liberalizem naj gre na Kranjsko nazaj. Pozivalo se je tudi nasprotnike, naj se oglasijo k besedi, pa hi imel nobeden dosti korajže.

s **Ježovnikov shod v Mozirju.** Shod se je vršil pri Vasletu. Zborovalcev je bilo okoli 100, med temi nekaj naših. Kandidat Narodne stranke g. Ježovnik je pokazal, da je slab govornik. Povedal je, kaj bi bilo dobro ukreniti tam na Dunaju. Rekel je, da bi bilo dobro, da bi se meja odprla za uvoz srbske živine. To radi verjamemo, da je Ježovnik zato, ako pomislimo, da je — mesar. Mozirskim tržanom bi se mogoče bilo všeč, ako bi dobivali ceneje meso. Kmetje, kaj pa vi pravite k temu? Boste zadovoljni s tem, da se izvoli za poslanca mož, ki hoče delati na to, da pade cena živini? Napadal je tudi dosedajne državne poslance, da so lenarili in nič storili. Odločno mu je oporekal mladenič Fr. Irman iz Šmartna ob Paki, in ga podučil, da so poslanci za nas pač dosegli, kolikor so sploh mogli. „Slov. Gospodarja“ in dr. Korošca si je privoščil znani Ivan Grozni. Shod se je obnesel jako klaverno. Ježovnikove kandidature niso niti na glasovanje pustili. Dan pred shodom je pravil Ivan Grozni, da bodo Ježovnika volili tudi mozirski — Nemci. Za poč! No potem si je pa lahko Ježovnik zmage gotov! Bomo videli dne 14. maja. Na svidenje tedaj!

s **Ribnica.** Dne 14. februarja t. l. je umrla po dolgi bolezni v Arlici občesposhtovana kmetica Apolonija Zgerm. V tem času pa je na smrt zbolela njena hčer kmetica v Janževemvrhu Jožefa Vomer pd. Papatnica. Ni vedela za smrt svoje matere, ker so se bali, da bi se prestrašila. Vendar ni nič pomagalo, umrla je 19. februarja. Niso se še rane zacelile, je že njej sledil njen mož v smrt. Dne 5. aprila je umrl zelo priljubljen lesni trgovec Fr. Vomer podomače Papatnik. Pogreb je bil velikanski. Naj v miru počivajo, otroke pa, ki so sami ostali, naj Bog potolaži.

s **Kokarje.** Zadnjič je bil skoraj na vsakem hrastu nabit plakat, kjer se je bobnalo na shod v Mozirje. Pod hrasti se svoje čase pobirajo kebri. Mi Kokarčani pa nismo tako neumni, da bi ne spoznali, zakaj se gre. Stvar je namreč taka: Ježovnika, ki je baje zelo pobožen in je tudi menda so vpregli v voz, doktorji pa furajo, ker si sami kandidirati ne upajo. Možičelni si mislijo takole: če bo vlekel naš liberalni voz kak pobožen mož, potem smo gotovi. Pa ne boš, Jaka! Do zdaj je bilo vedno tako, da je šel konjiček tje, kamor so mu rekli tisti, ki imajo vajeti v rokah. Ali mislite, da bo pri Ježovniku drugače? Naj bo še tako pobožen, kdor se dá furati od liberalcev, ga imamo za liberalca. 14. maja se bo videlo, da nismo nevedni kebri. Vsi bomo volili Robiča, ki bo izpolnjeval program kmečke zveze. Nam se vsem zdi, da gliha vkup štriha. Zato velja tudi o Ježovniku malo popravljena narodna pesem:

Ježovnik pa glih tako . . .

Ki radi vince pijete —
znate farbat, znate klat
in liberalni voz peljat . . .

s **Iz Gornjega grada.** Dne 14. aprila popoldan je imel kandidat Kmečke zveze za gornjegrajski okraj volilni shod v Gornjemgradu, ki se imenuje glavna opora liberalne stranke v tem okraju. Na shod je prišlo približno 350 kmetov iz fare Gornji-grad in Novaštifta. Shod je otvoril in mu predsedoval g. Rakun, župan iz Rečice kot odposlanec odbora političnega društva. Najprej je dal besedo g. kandidatu Fr. Robiču, ki je v svojem govoru najprej v kratkem omenil, kako se je dosedaj zavzemal za kmečko stvar in potem razvijal program Kmečke zveze, za katerega hoče kot bodoči poslanec delovati. Zborovalci so celi čas z zanimanjem poslušali, kar je pričalo večkratno glasno pritrjevanje besedam govornika. Na to so sledila razna vprašanja in razne prošnje na kandidata, za katerih uresničenje naj bi se bodoči poslanec potegoval. Pred vsem se mora povdarjati odgovor, katerega je dal g. kandi-

dat na vprašanje v kaki zvezi je on z govornico, ki jo trosijo nasprotniki njegove kandidature, da se je namreč baje izrazil, da bo le enkrat voljen, potem bo delal, kakor bo hotel in se za kmečki program ne bo več zmenil. Na to je opetovano zatrjeval, da takih besed ni nikdar govoril, in da na celi stvari ni niti pičice resnice, ker bi take besede bile celo nasprotno njegovemu prepričanju, katerega ne mara nikdar zatajiti. Ko je predsednik zborovanja slednjič še priporočal sprejem kandidature g. Robiča, katerega priporočila Kmečka zveza, in dal to na glasovanje, sledilo je burno pritrjevanje. Na vprašanje pa, je li kdo proti tej kandidaturi, se ni nihče oglasil. K sklepu se je preč. g. dekan gornjegrajski zahvalil g. kandidatu, ki je imel v Gornjemgradu isti dan že tretji volilni shod, in v. predsedniku, za njun trud. Zborovalcem kmetom pa je priporočal, da dne 14. maja vsi brez izjeme izpolnijo svojo dolžnost ter volijo kandidata g. Robiča. Z trikratnim živijo na svetega Očeta in na svitelega cesarja bil je shod zaključen. Med kmeti pa vlada veliko navdušenje. Celotni, katere so pred par dnevi liberalni nasprotniki menili s svojim čudnim govorenjem na svojo stran pridobiti, so sedaj v svojem sklepu potrjeni, par dni trajajoče omahljivosti pa se sramujejo.

s **Sv. Andraž nad Polzelo.** Kakor je že bilo povedano, je 12. t. m. ugasnila luč življenja našega blagega gospoda župnika. Kako priljubljeni in spoštovani so bili rajniki gospod, pokazal je čez vse lep pogreb. Vkljub slabemu vremenu je ljudstvo kar vrelo skupaj. Prišli so, ne le domačini, ampak tudi iz bližnjih in daljnih far skazat rajnkemu zadnjemu hvaležnost. Cerkev je bila prenapolnjena. Potem so nam v ginljivih besedah povdarjali č. g. Bohinc iz Braslovč tek njih blagega življenja, tako, da je bilo sleherno oko do solz ginjeno. Po dokončani opravilih smo jih spremili tja, kjer počivajo rajni njih farani, nad katerimi so večinoma oni izrekli besede: prah si bil in v prah se povrneš. Kakor britkost in žalost je bila, ko so izročili njih truplo v naročje matere zemlje, se ne da popisati. Za zadnji pozdrav, za zadnje slovo od njih so jim zapeli pevci polno ginjenja v srce segajočo nagrobno. Naj počivajo v sredi svojih rajnih faranov mirna naš ljubljani dušni vodnik, na grobu, pa naj raste cveti venec nevenljive slave!

s **Liberalni kandidat V. Ježovnik pridiguje.** Res, ljudje božji, in kako pobožno in ganljivo, tako, da so ljudje jokali. Pa, kje pa je pridigal in o čem? 15. aprila je bil pogreb preč. g. Jakoba Krusiča v St. Andražu in to priliko je porabil „pobožni“ Ježovnik in je pridigal v krčmi pri Deču o pokojnem g. župniku St. Andražkem boja tako lepo, da so se ljudje kaj solzili. Imel je celo organista se sabo, Dolfa iz Škal. Od tam je šel pridigujoči kandidat h Cobalu, kjer pa ni pridigal, ker je bilo premalo poslušalcev. In zatrjeval je, kako je prijatelj duhovnikov. G. Ježovnik porabi vsako sredstvo, da bi le pridobil nekaj glasov. In zdaj ob volitvah se mu zdi primerno, veljati kot prijatelj duhovnikov. In ljudje so ginjeni rekli: takega ne bi volili, ko tako spoštuje duhovnike? Kaj ne, gospodje pri Narodni stranki, ki se vedno norčujete iz „svetih mož“, duhovnikov namreč, mej prostim ljudstvom bi se pa dalo takole agitirati s prijateljstvom duhovnikov? Kako se pravi takim ljudem? Kristus jim je osemkrat zaklical gorje. G. Ježovnik, vi si upate reči, da ste prijatelj duhovnikov, ko ste vendar pristaš in kandidat tiste liberalne Narodne stranke, ki je nje načelo, duhovnikom izpodkapati spoštovanje, jih izrinuti popolnoma iz javnega življenja, ko ste vendar od nekdanj naročnik „Slovenskega Naroda“, najbolj ostudnega lista, lista, ki blati vse, kar je katoliškega in na najgrši način obrekuje in z gnojnico poliva katoliške duhovnike in sv. cerkev, ki taji Boga in Božje razodetje, vi prijatelj duhovnov in katoliški mož! Pojte, pojte, St. Andražani niso tako neumni, da bi vam verjeli. Spomnite se vendar, kaj ste rekli pred nedolgo časa odličnemu možu: Na Avstrijskem ne bo prej miru, dokler duhovščina ne bo odpravljena, kakor na Francoskem. Kako se to zлага s prijateljstvom do duhovnikov? Kakose pravi ljudem, ki se drugačne delajo, kadar je koristno, kakor so v resnici? In ne zlorablajte rajnega prebлага gospoda župnika in spoštovanja vrlih St. Andražanov do pokojnega dušnega pastirja v svoji agitacijske namene. To vam bo več škodovalo, kakor koristilo. Vsa dobra St. Andraška fara ve, to lahko potrdijo najodličnejši mož, kaj so sodili pokojni gospod o vaši kandidaturi. Rajni so delali na to, da se voli mož, ki ga postavi krščanska Slovenska kmečka zveza, ne pa liberalna Narodna stranka. In dobri St. Andražani vejo, da je delovanje Narodne stranke, ki je Vajdeta postavila za kandidata, pokojnemu gospodu delalo veliko bridkost in žalost in zato bodo upoštevali poslednjo željo svojega preljubljenega gospoda. Ne oskrunajte torej, g. Ježovnik, spomina blagega pokojnika po krčmah s sladkimi besedami za agitacijo.

s **Bočna pri Gornjemgradu.** Redka so poročila iz naše krasne gornje Savinjske doline, pa ne da bi kdo mislil, da smo glede prihodnjih volitev res taki kimovci, kot bi se to lahko povzelo iz „Slov. Gosp.“ z dne 26. marca 1907 pok zelavjem „Laž ima kratke noge“ ampak mi svojega tihega delovanja radi tega ne obešamo na veliki zvon, ker se nočemo po časnikih prebirati s svojimi političnimi nasprotniki. Če pa je mera le prepolna, rado čez gre. In tako se moramo tudi mi danes oglasiti. V cenjenem listu „Slov. Gosp.“ smo torej brali na označenem mestu, da celjska Narodna stranka v našem volilnem okra-

ju računa na vsak način z gotovostjo na mandat. No temu pa ni tako. Nerodni zvijačni celjski lisici bo pač grozdje prekliso, ker je previsoko. Slišali pa smo, da se v vseh sosednjih župnijah volilci že dobro organizirajo glede prihodnjih volitev. Tudi mi Bočani ne bomo zaostali za njimi. Saj pa bi bilo tudi za našo komaj rojeno župnijo skrajno sramotno, da bi se takoj, ko smo še tako vneti za njo, ki smo jo komaj dobili, že vrgli v naročje brezverske Narodne stranke in volili njenega kandidata mesarja Ježovnika. Bočani! Dne 14. maja 1907 vsi na volišče! Naš kandidat je Franc Robič, deželni odbornik v Gradcu. Tega bomo volili!

s **Liberalni kandidat Vinko Ježovnik moli!** Da pravi in dobri kristjan moli, to se samo po sebi razume in nam se nič posebnega ne zdi. Pristašem Ježovnikovim se je pa to tako imenitno zdelo, da so nam prišli povedat. Bilo je pa to po shodu našega kandidata g. Robiča. Ko je „večno luč“ zvonilo, smo pri Špenku zbrani — bil je zraven tudi še g. Robič — odmolili, kaj nato pa pridrvi v sobo ves razburjen pristaš Ježovnikov in z njim kakih osem drugih in pravi: „No, ali ste kaj tukaj molili, kakor je molil g. Ježovnik?“ Molil je svojim v njegovi krčmi zbranim „angelovo čestčenje“ in da je Ježovnik molil, to se je njegovim pristašem tako čudno imenitno zdelo, da so morali kaj razglasiti. In res bilo je nekaj smeha po trgu tisti večer in drugi dan nad tem dogodkom. Mi smo se pa spomnili na „pobožne“ kranjske liberalce, ki so tudi molili. Kaj ne, dobro jih posnemajo naši štajerski liberalci? Zdaj smo le še nato čakali, kdaj začne Vinko Ježovnik pridgati. „Berilo“ bo lahko bral iz „Narodnega lista“ na pr. poglavje „o misijonih, kako se tam strup vliiva v srca kmečkih deklet“ ali pa o puntarskih duhovnikih, evangelij pa iz „Slovenskega Naroda“ na primer pogl. kako se naj zakon razdruži, kako se naj krščanski nauk odpravi iz šol ali pa kako je svet nastal brez Boga itd. In res dočakali smo.

Ptuj - Ormož.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Miroslav Ploj, dvorni svetnik na Dunaju.

Iz ormoškega okraja. Že naprej smo vedeli, da bo kandidat „Narodne stranke“, ali „neodvisnih kmetov“ kakor se v zadnjem času nazivljejo, tiste vrste, kakor vsi drugi, ako ga bo postavila stranka tudi za volilni okraj Ptuj—Ormož. In nismo se varali! Evo Vam volilci g. Jak. Zadravec, paromlinarja iz Središča, protikandidata dvornega svetnika dr. Ploja. Že smo mislili, da si bode „Narodna stranka“ premislila, proti dr. Ploju postaviti kandidata in da pač ne bo zlahka najti človeka, ki bi si drznil nastopiti kot kandidat proti kandidatu, kakršen je dr. Ploj. In vendar se je našel Japec v Rakitju pri Središču. — Kaj vas je vendar premotilo, da ste se, g. Zadravec, spustili v volilni boj kot kandidat proti kandidatu dr. Ploju? Ali ne čutite, da ste pritikovec proti njemu? Ali mislite, da smo volilci ormoškega in ptujkega okraja tako zabiti, da bi ne znali presoditi, da ste vi le ničla proti dr. Ploju, ki je nas, in posebno še Vas Središčane, do sedaj tako izvrstno zastopal ne le v državi, ampak tudi v deželni zbornici! Na čegave glasove se vendar zanašate? Morda na par svojih srediških ožjih somišljenikov in „Štajercijancev“? Ali vas ne bo sram, dobiti glas od ljudi, ki v današnji resni politiki nič ne štejejo? Vprašamo Vas, kako bode te mogli v svoji znani častihlepnosti prenašati sramoten propad pri volitvah; ko bode te morali spoznati, da ste zlorabljeni od kolovodja Narodne stranke? Povemo Vam, da vas celo pretežna večina somišljenikov Narodne stranke ne bo volila, čeravno ste njen kandidat, ker vsak razsodni volivec ve, kaj in kdo je dr. Ploj proti vam, in kaj sme od njega in kaj od Vas pričakovati. Mislimo, da Središčani tam doli najbolj vejo, ali jih bo Zadravec ali dr. Ploj mogel boljše zastopati! Svetovali bi Vam torej, da odstopite od te kandidature, da si prihranite večjo blamažo na dan 14. maja t. l. in da premagujete svojo častihlepnost ob pravem času, sicer si nakopljete hudo razočaranje. Za vas je najboljša, da ostanete pri svoji obrti; ako pa vas mlinarstvo ne veseli več, pa začnite zopet žganje točiti, ker poslanski stolec je za vas pač previsok, da bi se mogli nanj sestiti in „neodvisne kmete“ v državnem zboru zastopati.

Iz Središča. Kakor povsod, se tudi ori nas v Središču začelja volilno gibanje. Kakor znano, je dosedaj pri vseh državno- in deželnozborskih volitvah izkazal naš trg, da živimo v njem zavedni katoliški narodni Slovenci, kateri se držimo gesla: v slogi je moč. In zdaj hoče naš liberalni župan Šinko, bivši učitelj, to slovo razrušiti, on hoče narediti med nami Središčani, med sosedi in sorodniki, med brati in sestrami, nemir in razpor, mogoče zato, ker sam živi v razprtju, on hoče naš trg pogubiti v žrelu celjskih liberalcev. Novo izmišljena Narodna stranka nas hoče za norca imeti. Dne 12. aprila je dal Šinko mnogo lepakov nabiti, na katerih kričijo liberalci: Za božjo voljo! Kmetje! Neodvisni volilci pridite in iz svoje sredine si postavite kandidata! Mi Središčani pa smo izvedeli že en teden poprej, da je ponudila Narodna stranka kandidaturu paromlinarju Jakobu Zadravec v Središču. In sedaj shod neodvisnih v Ptuj postaviti neodvisnega že poprej od Narodne stranke izbranega kandidata. Čudno! Povedano ti bodi, Zadravec, da bodeš lahko preštel neodvisne glasove. Omeniti tudi moram, da so vsi neodvisni lepaki romali raz sten in potem je dal Šinko druge pribiti, pri katerih je moral stražiti. To je res slabo znamenje Narodne

stranke, katera bode morala svojo nezrelo sadje porabiti, ker mi smo vsi za našega zaslužnega kandidata g. dr. M. Ploja, katerega nam je postavila Kmečka zveza, katera sicer ni udomačena pri nas, ker nam naš župan strastno pobija nje voditelje, ker ni prijatelj kmeta. Središčani, delujmo na to, da se udomači Kmečka zveza pri nas in mnogobrojno pristopajmo k nji, ker edino le Kmečka zveza nas bode branila vseh naših sovražnikov. Torej živela Kmečka zveza in nje kandidatje, kateri bodo gotovo tudi državni poslanci. Kličem zdaj vsem zavednim Slovincem ptujskega in ormoškega okraja, naj pridejo na pomoč 14. maja nam Središčanom, da skupno volimo našega kandidata dr. Ploja, ker neodvisni Zadravec ni zmožen in ni sposoben za poslanca. Mi ga dobro poznamo. V prihodnje vam hočem natančneje popisati tega gospoda.

Prazgodovinsko grobišče se je našlo na Ptujski gori nekoliko minut od sedanjega pokopališča v okolici, ki jo imenujejo „Savinjsko“. Pri regulaciji vinogradov in pri sajenju krompirja so našli na stotine žganih grobov. Pepel je bil shranjen v večje in manjše lonce, nekateri so bili prav orjaški. Žalibog, so ljudje vse razbili. Ko je „Zgodovinsko društvo“ zvedelo za najdbo, je hitro odposlalo svojega odposlanca, a med tem je že bilo prekopano celo grobišče in vse vničeno. Le nekaj večjih črepinj se je še rešilo in pa dva kanenita predmeta. Kakor je iz črepinj spoznati, so bile posode pripravljene brez lončarskega vretena, zelo rode, debele in prosto žgane. Kovinskih predmetov se ni našlo nič. Grobovi so morali biti zelo stari, kar kaže na ondoto naselbino v pradavnih časih. Opmniti je, da se tudi v močvirnatih nižavah pod Ptujsko goro, desno od ceste, ki gre proti Sv. Lovrencu, nahaja več gomil. Večje so že razrovali ptujski nemčurji, eno izmed manjših je preiskalo tudi „Zgodovinsko društvo“. Ti grobovi in gomile so zelo važen kazipot za najstarejšo zgodovino tega kraja. Opozorjamo pa zopet vse tiste, ki sploh berejo časnike, naj vendar opozorijo ljudi, da ne bodo najdenih starinskih reči razbijali, ampak hitro se naj obvesti „Zgodovinsko društvo“, kar se pa najde, se naj skrbno shrani. Želeti bi bilo, da si vsak koičekaj omikan človek naroči II. zv. „Zgodovinske knjižnice“, ki poučuje ravno o prazgodovinskih izkopinah. Stane s poštnino vred samo 45 vin. Zlasti pa bi se naj v šoli in v dražstvih ljudje poučili varovati starinske reči, ne pa jih razbijati.

p Mala Nedelja. Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu dne 14. t. m. Anton Gregorič od Male Nedelje. Bil je blag mož mirnega značaja ter znan daleč okrog kot izborni, celo umetni mizar. Njegovo delo so novejši gotični oltarji pri Sv. Križu na Murškem polju. N. v. m. p.!

p Na Vurbergu pri Ptujju so iz Drave potegnili neznanega človeka moškega spola, starega okrog 60 let. Odkodi je bil utopljenec, se ne ve.

Rogatec - Šmarje - Kozje.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru.

r Volilni shodi bodo dne 21. t. m. v Bučah in v Koprivnici.

r Dr. Korošec v domačem okraju. Iz Polic pri Radgoni nam piše odlični kmet-rodoljub: Kakor poroča „Domovina“ od 12. t. m. je na volilnem shodu v Mestinju trdil načelnik takozvane narodne stranke g. dr. Kukovec zlobno neresnico, rekši, da č. g. dr. Korošca v domačem njegovem okraju nigdo ne mara in da je dobil pri zadnji deželnozbornski volitvi le štiri glase. Kar se tiče prve trditve, bi vendar dr. Kukovec moral vedeti, da smo bili gornjeradgonski Slovenci prvi, ki smo se izrekli na županskem shodu pri Kapeli dne 6. maja 1906 petindevedeset na število enoglasno za kandidaturu č. g. dr. Korošca. In to zato, ker ga poznamo že od dijaških let sem, kot delavnega in radikalnega rodoljuba. Pa tudi sedaj bi ga z veseljem volili, in bi gotovo tudi sijajno prodrli, a žal, kta našim prošnjam ni ustregel. Druga laž pa je še večja, kajti pri zadnji deželnozbornski volitvi je iz gornjeradgonskega okraja oddalo 41 volilnih svoj glasove Korošču, 7 bilo njih je za renegata Wratschkota in 1 beri eden za Kočevarja. G. Kukovec imenuje se doktor pravice, in biti hoče voditelj neke slovenske stranke, a vendar si upa glasom „Domovina“ tako zlobno govoriti čez lastne sobrate in to celo take, ki so za našo prebujanje že toliko storili. Veste kak mi pravimo takim ljudem? Da so izdajalci! Le tako naprej, mi vemo kaj imamo storiti, in bomo to tudi najlepše pokazali pri volitvi državnega poslanca dne 14. maja!

Gornjeradgonski kmet.
r Kozje. Na praznik sv. Jožefa, dne 1. sušca so se sklicali zaupniki Kmečke zveze iz celega kozjanskega okraja v Kozje na posvetovanje. Prišli so skoro vsi povabljeni zaupniki, ki jih je bilo nad 70, le Šentpetrani so nekako izostali. Na tem zaupnem shodu se je proglasila kandidatura g. dr. Ant. Korošca. Vsi so bili za to kandidaturu. — Tukaj smrt neusmiljeno gospodarja. V kratki dobi je pokosila kar štiri osebe. Na veliki četrtki je umrla velespoštovana žena Neža Planinc iz Opečnika pri Kozjem v breški bolnišnici, v kateri je bila le nekaj ur. Rajna je bila dobrotljivega in smiljenega srca. Zapušča moža in nekaj nepreskrbljenih otrok — Beli teden pa je umrl vojak stare korenine po domačem imenu Bajzek. Zgubil je v neki bitki noge in tako hodil po brglah samo po eni nogi. Vedel je marsikaj povedati iz vojaškega življenja. — Dne 9. aprila je umrla v Kozjem stara gospa Haler, mati tukajšne tobakarice Jozefe Haler. Rajna je bila že delj časa boleha. — Dne 10. aprila ob 8. uri zvečer je umrl

Jožef Polak, posestnik v Kozjem. Bil je več let cerkveni ključar. Pred štirimi leti je bil v Lurdu in od iste dobe je živel spokorno in Bogu vdan. Vsem rajnim naj sveti večna luč! — Delali bi radi na polju in po vinogradih, pa nas deževno vreme vedno moti. Daj nam Bog lepega in toplega vremena!

V Dobju so nameravali napraviti liberalni naprednjaki pretečeno nedeljo dne 14. t. m. shod pri Detomu. Najeli so že govornika iz Trbovelj, pa se mu je zdelo preneumno, zabavljati praznim stenam, zato ni bilo shoda.

r Kaj pišejo o Žurmanu? Iz Rogaške Slatine nam pišejo: V Velikem tednu je hodil Žurman v Celje, da je dobil tam od generalov liberalne stranke potrdilo za kandidata. „Narodni List“ pa piše, da so si ga izbrali kmetje. O Žurmanu pišejo, da je hodil v gimnazijo. To je res, a gimnazije ni zapustil iz ljubezni do kmečkega stanu, ampak iz strahu pred dvojčami. Sošolci vemo tudi nekaj povedati. Po ponesrečenih študijah je bil Žurman sodnijski pisar in še le pozneje je prišel domov. „Narodnemu Listu“ svetujemo, naj ne laže, ker smo tako prisiljeni laži popraviti in govoriti o stvarih, o katerih bi sicer nikdar ne govorili.

Celje-Vransko.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Josip Povalej, finančni komisar v Mariboru.

e V Celju bo v nedeljo 21. t. m. ob 3. uri popoldan v Narodnem domu zaupen volilni shod, na katerem bo govoril kandidat Kmečke zveze dr. Povalej.

e Okrajno glavarstvo v Celju naznanja, da se bodo ustmeni posli s strankami vršili le v sredo in soboto, ob drugih uradnih dnevih pa le nujne zadeve.

e Občinske volitve v okolici Celje je namestnija potrdila ter zavrnila pritožbo Nemceve.

e Zalec. Dne 14. t. m. je priredilo „Kmečko bralno društvo“ v Ložnici pri Zalcu veselico s štiridejansko narodno igro „Zaklad“. Da si je bilo vreme jako neugodno, vkljub temu obnesla se je veselica sijajno. Zopet bila nam je prilicnost občudovati mlade ložniške diletante, ki so to pot pokazali svoj bogati talent. Pred vsemi odlikovala se je gdč. Marica Tratnikova, ki je globoko vtoplejena v svojo ulogo predstavljala rejenko Najdo. Njej pa je krepko in ljubko odgovarjal njen ženin Štefan g. J. Tratnik. G. Fran. Kočevar izpeljal je mojstrsko ulogo starega skopuha Pehača. Tudi oče Rovana g. Al. Delakorda bil je mož na svojem mestu. Z občudovanjem opazovali smo mater Marjeto gdč. Anjo Liuk. Dokaj smeha pa sta povzročila Rovana hlapca, oziroma vaški črednik Pipel g. Fran. Krajšek ter vaški čevljar Klepec g. Ivan Zagode. V osebi g. Jak. Kunst smo videli berača Burnika, da si bolje ne da predstaviti. Tudi ostale uloge so bile v dobrih rokah. Vsa čast toraj vrlim igralcem! Želimo pa, da delujejo naprej ter nam priredijo še mnogo tako prijetnih večerov.

e St. Jurij ob juž. žel. „Narodni List“, in „Štajere (gliha vkup striha!) prav pridno napadala naše tante in dekleta našega kat. bral. društva. Le pridno nas napadajte, s tem nam dajete le pogum, da smo še delavnejši, tudi število udov kat. bral. društva se vedno bolj množi, kajti šteje že 132 članov in ne bo dolgo, da bomo šteli 150 udov. Na nesramne laži „Narod. Lista“ in „Štajerca“ snlohe ne maramo odgovoriti, kajti sramotno bi bilo za tistega, kogar ta dva lista hvalita. Več fantov in deklet kat. bral. društva.

e Agitatorji za „kmetovalca“ Robleka so z večine hmeljski mešetariji. Sedaj lažijo okolu kmetov ter jim lažno na uho trobijo: živijo Roblek. Kadar pa ob strani judov mešetarijo, pa grajajo tudi najlepši golding na vse pretege, da za svoj žep več primešetarijo. Kmetje, ali res mislite, da so ti mešetariji vaši prijatelji? Prijatelj hoče in stori kmetu le dobro, je vnet za njegov dobiček, se ne pita na kmečke stroške. Agitatorji mešetariji pa na tisoče na leto potegnje v svoje žepce. Sedaj pa hočejo biti kmečki prijatelji. Kmetje, proč z njimi!

e Obrekovalci duhovnikov v zapor. G. dr. Jančiča, kaplana v Zalcu so razni pristaši „Narodne stranke“ grdo obrekovali. En tak mož, ki se je odlikoval pri tem obrekoivanju, neki Sagmeister iz Zaleca je stal v sredo 14. t. m. pred sodiščem v Celju. Sodnik ga je obsodil na tri dni ječe, da bo v fih celici lahko premišljeval, kako bo v prihodnje bolj agitiral za g. Robleka. K temu še mora plačati dva odvetnika. Tega Sagmeistera je zagovarjal pri sodnji g. dr. Božič, celjski kolovodja „Narodne stranke“.

e Shode z godbo si ne more privoščiti vsak kandidat. To veselje ima le g. dr. Povalej. Tega kandidata spremlja po njegovih shodih Kuketz-Cvikl-Pikl-banda, in sicer brezplačno. Ta banda od kandidata ne zahteva drugega, kakor da bi jim govoril na shodih. V St. Pavlu pa jim tega veselja ni hotel napraviti. Niti besede jim ni privoščil. Zato mu bodo ti muzkantarji menda zelo zamerili, in ne bodo več zastoj muzicirali. — Sicer pa pravijo hudobni jeziki, da ti muzkantarji ne delajo zastoj. Le to se ne ve, ali vlečejo plačo iz Celja ali iz pivovarne. G. Robleku so bojda že tudi nadležni, ker se jih začenja sramovati.

e „Narodna stranka“ in pobožnost. Tajnik celjske okolice agitira za g. Robleka s tem, da pravi neresnico, da g. dr. Povalej že 20 let ni bil pri spovedi, g. Roblek pa da je bil še zadnje nedeljo pri

kapucinih pri spovedi. G. Roblek, kam pa hodijo vaši muzikanti k sv. maši po nedeljah? Dne 14. t. m. so že ob petih zjutraj lumpali v Zalcu, potem se pa peljali na treh vozovih v St. Pavl, kjer so med službo božjo zasedli vse gostilniške prostore. Tako seveda pristaši Kmečke zveze, ki so bili pri sv. maši, niso mogli prehiteti teh „pobožnih“ muzikantov. O g. Percu, tajniku celjske okolice, se pa ni zgovorjena zadnja beseda.

e Vrbje pri Zalcu. Ne morem opisati, kako grize in bode žalska nemškutarsko socialdemokratsko liberalna stranka na vse strani. Ker so v Zalcu večinoma šami hmeljevi mešetariji, se bojijo za svoje žepce, da bi jim ne spodrknilo pri hmeljevi kupčiji vsled Kmečke zveze. — Zato agitirajo od hiše do hiše, kjer bi se kaj dalo vloviti v njihove zanjke. V ta namen sta tudi prišla v našo vaš, agitirati za kandidaturu hmeljskega mešetarja Robleka, hmeljska mešetarja Rihard Bergman in sin krojača Franc Pikl. Kmet A. J. jim je oporekal, češ: Roblek ni sposoben za poslanca, ker je bolan. Tega sami tudi ne tajijo, toda njim ni za zmago Robleka, ampak za zmago liberalne stranke.

Predržnost žalskih liberalcev že presega vse meje. Dr. Povaleja zalezanjeje kakor volkovi, da se že poštenemu človeku stadi. Gospod Roblek, to ni čast za Vas, da imate take olikance na svoji strani!

Iz Zaleca nam piše kmet: Slavno uredništvo! Sprejmite dopis iz kmečke roke. Volitve se bližajo, volilna borba bo pa huda. Liberalci in socialdemokrati so se združili in agitirajo na vse pretege; tudi za pijačo dajajo, samo da bi kmete na svojo stran dobili; seveda zdaj so nam sladki prijatelji, po volitvah nam bodo pa fige kazali. Žal da je tudi nekaj takih omahljivecev, da svojo značajnost za kupico vina prodajo. Kmetje, ali bomo tudi mi pri taki stranki? Nikakor ne! predobro jih poznamo od Jožefovega v Celju, kjer so mirne kmete z zvižganjem in nesramnimi primki izzivali. Vrli Galicani so tudi lahko spoznali, kaj zna liberalna socij. demokratska stranka. Če bi ta novo pečena stranka g. Robleka postavila za poslanca, kar še ni gotovo, bo on do kmetov imel lahko ulogo, saj ni programa nikakoršnega razvil. Če ga bi svoj čas vprašali, kaj je storil za nas kmete, bo imel lahek odgovor: „saj v am nisem nič obljubil“. Tudi njegovo rahlo zdravje mu ne bo pripuščalo, da bi sploh mogel v zbornici kaj delati. Žalčani to sami predobro vejo, pa njim se gre le za čast žalskega trga, če le ne bodo iz blata v lužo zabredli. Ali je res slava žalskega trga, katerega je po značajnosti in svojim močnim nastopom povzdignil nepozabni g. Janez Hausenbichler (Slava mu!) zdaj z njim pokopana? Ponosen sem bil, da sem žalski rojak, pa zdaj ne več. — Zoper g. Robleka jaz nimam graje; on se kaže dobrega katoličana. Pa kakor vse kaže, mišljenja je drugega. Za Kmečko zvezo njemu ni, seveda, kmetje smo premalo izobraženi v zvižganju, v tem so žalski liberalci mojstri. Kaj imamo pričakovati od take stranke, imamo vzgled iz Francoskega. No, v Zalcu že imamo nekaj takih mladih liberalcev, da bi radi posnemali francoske framasone; z obrekovanjem in lažmi bi radi dobre duhovnike ob čast in poštenje spravili, pa najbrž bodo sami čast zgubili, če so jo sploh kedaj imeli. Ženinu Kukecu pa svetujemo, naj se kmalu poroči, drugače bo osivel ženin postal od samih skrbi, ker tako pridno agitira ter iz „Slovenskega Naroda“ evangelij oznanjuje. Štajercijanec in demokrat Cvikl in pa Roblek stasi bila velika nasprotnika, tudi sodnijsko sta se napadala, sedaj pa sta si postala prijatelja, zdaj socijalna in liberalna stranka skupaj agitira za Robleka. Lepa stranka! Samo da bi Kmečko zvezo uničili. Mi pa bomo poslanca volili, ktere ga nam je Kmečka zveza postavila v osebi g. finančnega komisarja Povaleja, ker upamo, da bo s svojim močnim nastopom tudi za kmete deloval. Živijo Kmečka zveza!

e Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor smo že nekoliko poročali je tukajšno liberalno društvo „Knjižnica“ priredilo na velikonočni ponedeljek igro „Urban Smukova zenitev“ in tamburaški koncert. Igro je občinstvo takoj kritiziralo, ker so se na odru godile reči, o katerih še znamo na primer mestu pozneje natančneje govoriti. Udeležba je bila tako velika, da smo našli za igralci in tamburaši vred celih 35 oseb. Po predstavi so pa prišli po vključbi v gostilno štirje fantje med njimi tudi predsednik našega vrlega „Kat. bral. društva“. Vedli so se popolnoma mirno in dostojno, kar naenkrat pa prileti predsednik knjižnice učitelj Kveder k dotični mizi ter jih začne grdo sramovati, da so nazadnjaki in nesramni ljudje. Od teh fantov mu ni nobeden nič odgovoril pač pa je vstal neki kmet ter je rekel, tukaj pri naši mizi nimate nič opraviti, mi smo popolnoma mirni in ne potrebujemo Vašega kričanja. Slavni govornik jo je odkuril nazaj k svoji mizi. Vprašamo Vas pa: Ali je to društvo, ki hoče izobraževati? Igre, katere prirejata, so ljudem naravnost pohujšljive. Ako pa pride miren človek v njihovo sredino, kričijo nad njim. Pred kratkim je pisal „Nar. list“ kakšne so Ungarjeva dekleta, ki se v kat. bral. društvu izobrazujejo. Mi vam pa v obraz povemo, da ena izmed teh deklet ve več olike kakor cela učiteljsko-liberalna kompanija skupaj. Takšni so torej naši učitelji. Kadar pa pijejo, pa vedno kričijo: Šentjurska kri! Dragi kmetje, delajmo na to, da njim ne bo treba dolgo tako kričati, ampak da njim prej ko prej mi zakličemo srečno pot. Imamo res v naši sredini hvalevredne gosp. učitelje in gdč. učiteljice. Ali žal sta med njimi dva, s katerima cela fara ni zadovoljna.

e Mozirje. Razširila se je po Mozirju in okolici ravno na Veliko noč novica, da je cesar tožen. Ljudje so se začudeno povpraševali, kdo in kako je mogel tožiti cesarja; ali ga toži kak minister ali kdo? No, ne, tožen je samo mozirski Cesar od tajnika rokodeljske zadrage, radi obdolžitve nepravilnega dejanja. Toda pri sodnijski obravnavi dne 11. aprila pa se je dokazalo s 7 pričami, da je govoril Cesar resnico in da je imel prav, ter bil oproščen. Sodnijske stroške pa mora plačati tožitelj, tajnik rokodeljske zadrage, Ivan Lipold. To je dokaz pravice. Pripomniti pa še moramo posebno to, da se je začelo to gibanje ravno na

Veliko noč. (Vstajenje Gospodovo.) Tudi kmečka zavest vstaja v Mozirju, kar je za Mozirje velikega pomena. V kratkem še več. Na svidenje!

c Iz Gotovelj. Zadnjič si je neki dopisnik privoščil malo šale ali pa zvižaje, ker je v kratkem dopisu iz Gotovelj poročal, da so se Gotovljanj odločili za poslance „Slovenske kmečke zveze“. Zatoraj moram resnici na ljubo potrditi, da ravno Gotovlje so sedaj za žalcem najbolj okužene od „Narodne stranke“. Saj se je na shodu v Galiciji nekdo iz Gotovelj ba'e širokoustil, da v Gotovljah razen g. župnika in pisca teh vrst ni nihče za kandidata Kmečke zveze. Sicer pa bomo to videli še le pri volilvi; ni treba vsakemu srca na jezikh nositi in se izpostavljati surovosti pristašev Narodne stranke. Da so v Gotovljah take razmere, ni čuda, ker ravno iz Gotovelj izhajajo več apostofov nove liberalne „Narodne stranke“, ki si znajo naše domačine, če ne z lepo, pa tudi z osorno besedo, pridobiti za svoje namene; in naše zapeljano ljudstvo zaslepljeno v strankarski strasti jim slepo sledi. Dragi mi! Zakaj pa toliko razburjenja? Zakaj pa hodijo žalski zvižgovci od shoda do shoda, hoteč prepričati naša zborovanja in predstavo našega kandidata? Samo zato, da s svojim krikom in zvižgom resnici ušesa mašijo, ker se bojijo, da bi naše ljudstvo slišalo program naše „Slov. kmečke zveze“, zvedelo pravo svojo korist in tej surovi narodni stranki hrbet obrnili. Osebnosti kandidatov nas naj ne zanimajo toliko, kakor načela stranke, katerim pripadajo. Predragi! Kmečko vprašanje na katoliški podlagi je sproženo in se bode rešilo kljub vsem ozirom združenih nasprotujočih strank! Proti osebi sami narodnega oziroma neodvisnega kandidata bi tudi Kmečka zveza gotovo ne imela mnogo pomislekov, a on neče priznati našega programa in se je dal pregovoriti od pristašev Narodne stranke, ktera načela nasprotujejo našim načelom, in se bode moral tudi ravnati po navetu teh, katerim se je dal pregovoriti, zato ga Kmečka zveza ne more priporočati. Da so pa načela narodne stranke naravnost izdajalska; in so nje pristaši, samo vsled katoliške podlage, na kateri stoji Kmečka zveza, pripravljene se proti njej zavezati s socialnimi demokrati, štajercijanci, nemškutarji in celo z Nemci, to čivkajo ze vrabei na stehi. Rojaki, to pomislite in potem trezno sodite! Kar pa se kandidata narodne stranke za občino Gotovlje posebej zadeva, Vas svoje občane samo opozorim na našo „Trengo“. Ali ne bo on svoj prvi poslaniški vpliv v to obrnil, da se nam „Trenga“ ugrabi? To bi bila lepa hvaležnost za toliko zaupanje! To liko v pojasnilo in hoteč nikogar žaliti. Za pravi napredek Gotovelj vedno vneti Tone Gotoveljski.

e Čudež na Dobrni. Zdaj se pa to! Ni dovolj, da se godijo na Dobrni vse mogoče in nemožeče reči, nazadnje še pa kaj takega! A po naravnem potu se stvar ni mogla prigoditi, torej ne ostane druga, kakor čudež. Pa ko bi navadni dobrnski grešni ljudje to spoznali, bi ne vleklo veliko, a spoznali so to — naprednjaki, ki se na take stvari gotovo bolj razumejo, kakor mi. In še prav resno trdijo, da je tako. In še hudi so v vrh, in hočejo pred sodnijo dokazati, da je tako. Morebiti bi še celo prisegli. Na kaj le? Gotovo na svoje „napredne“ duše! Pa povejmo rajši, kaj se je zgodilo. Ni še dolgo tega, kar je pisal nek mlečnozobni naprednjak iz Dobrne v ptujsko motovilo, da dobrnski g. kaplan ni blagoslovil „dva možaka pristaša napredne stranke“. Da se možaki pristaši napredne stranke tako močno brigajo za blagoslov, nismo vedeli. Mislili smo, da napredna kolena sploh ne pokleknejo. Naj pa bo že tako ali tako, čudež je pač v tem, da sta se ta dva možaka pristaša napredne stranke spremenila v — dve ženski! Pred kratkim je namreč ptujski listič, ki se je skregal z resnico, pisal, da g. kaplan ni blagoslovil „dve ženski.“ Torej ne more biti drugače, kakor da sta se „dva možaka pristaša napredne stranke“ spremenila v — dve ženski! In to gre vendar samo na čudežen način! „Možaki“ v ženskih kiclah — to je torej „Štajerčeva“ napredna stranka! Morajo res biti veliki duševni reveži ti Štajerčevi naprednjaki, da morjo prebavljati take stvari. Če pa že kdo na noben način noče verjeti, da se je zgodil čudež, pa si lahko razlaga stvar tako, da so Štajerčevi možaki pristaši napredne stranke itak — babe, potem se jim pa res ni treba nič spreminjati! Ne vemo, komu bi bolj čestitali: ali „Štajercu“, ali njegovim naprednjakom. Hajl „napredna zveza“, ki si privezana za da j na nemške in nemčurske škrice!

e Surovi izgredi Roblekove stranke v St. Pavlu v Sav. dolini. Videli smo ostudno gonjo, ki so jo na Jožefovo v Celju vprizorili najeti razgrajči proti shodu Kmečke zveze. Od tedaj je ta fakinaža, po večini žalski otroci, noč in dan na nogah, da za dobro plačo moti dr. Povalejeve shode. To je cela kompanija, oboroženi s palicami in instrumenti. Odtod se jih je že prijelo ime žalska godba. Ta druhal postaja od shoda do shoda drznejša in nesramnejša. Za zadnjo nedeljo je dr. Povalej napovedal volilni shod v St. Pavlu, pa samo za pristaše Kmečke zveze. Pa kaj to moti pristaše surovosti in nasilja! Na vse zgodaj že so zasedli St. Pavel. Da bi svoje nečedno delo bolje opravili, nabrali so si sebi voljnih tovarišev iz cele doline, od Kranjskega do Celja jih je klical telegraf skupaj. Domačinom v čast se mora reči, da se razun par znanih neprijateljev nihče ni pridružil tej posuroveli bandi. Ko je ta zagledala kandidata, je vplivalo to na te nasilneže tako kakor rudača čunja na bika. Med vpitjem „Živijo Roblek“ je kar deževalo

najostudnejših psov. Kdor je videl te od žganja nabuljene obraze, slišal to hudičevanje in najblaznejše izbruhe Roblekovi agitatorjev, je spoznal, da je ta podivjana tolpa zmožna vsakega zločina. Kdor bi jim bil nasprotoval, pa bi ga bili kakor psa na tla pobili! Razni klici teh lepih duš so to dovolj na glas razodevali. Pa Povalejevih pristašev ni mikalo mučeništvo, shod se ni otvoril in ta tuja banda je kar ur nemotena gospodarila v St. Pavlu. Kaj po maga novi zakon za obrambo volilne prostosti, ker bi takim postopacem bilo le v korist, ako bi bili za par mesecev priskrbljeni z ričetom. Gospodje Narodne str., ki so morali ta dan zgodaj na noge, le pomislite, Schaur in Fridrich sta bila že ob sedmih v St. Pavlu, so pohajali v množico in silili kandidata, da naj govori; morda jih je bilo le sram teh divjaških prizorov, a dr. Povalej je odločno odklonil govoriti v pričo sirovin. Med tem pa so tulili plačani kričarji dalje. Ko jih je zapustil glas, so pa izvlekli svoje instrumente, raglje in piščalke ter obhajali svoj pustni dan. To je bil koncert žalske muzike. Ko so se tudi tega naveličali, so si napravili shod na gostilniškem dvorišču. Za predsednika so si izbrali naročnika „Deutsche Wacht“, podpredsednika naročnika „Štajerca“, zapisnikarja naročnika „Slov. Naroda.“ Bile so lepo vse stranke teh ljudij zastopane. Stopil je sladkomili Fridrich na stol tik stranišča in ponovil menda že v devetič svoj kmečki govorček. To je tako navdušilo Steflaka iz Griz, da je tudi „govoril“ in povedal silno novico, da je Roblek bolan in ni upanja, da bi bil vseh šest let poslanec. Za slučaj te nesreče, tako je rekel, pa volite tega gospoda tudi kmata. Pokazal je na — Fridricha z žuljavimi rokami. Robleka še nimajo, pa mu že delajo testament! Navzočim razgrajčjem, nemškutarjem in liberalcem, je bilo to všeč in ko so se še enkrat pridružili, da vsi za Robleka rogovilijo, so šli v gostilne, da so tam nadaljevali, kjer so začeli. Domačini so z glavami majali, ko so videli toliko podivjanost, radi bi bili poslušali Povaleja, saj volili bodo itak po svoji volji in marsikdo je rekel: Robleka, ki ga nam hočejo ti suroveži s pestmi vsiliti, pa že ne bom volil. — Ti neizrečeno ostudni izgredi so se zgodili v omikanem 20. stoletju v omikani Savinjski dolini! V sedanjem volilnem boju jim še dosedaj ni para v oeli državi. Roblek je tisti žalostni kandidat, ki pusti, da se zanj njegova banda po celi dolini pretepeva. Fej! 14. aprila je govorila poživinjena surovost, 14. maja bo pa govoril volilni listek in naj se začuje od enega do drugega St. Jurija: Izvoljen je dr. Povalej, na tleh pa kandidat od pameti neodvisnih — Roblek!

iz Celja se nam poroča: Silno surovo nastopanje Roblekovi agitatorjev v Galiciji, v St. Pavlu itd. je naredilo na razsodne volice po celi Savinjski dolini slab utis. Sodnija je začela proti kolovodjem postopati.

e Prostovoljno gasilno društvo v Latkovi vasi imelo bo dne 23. aprila občni zbor v prostorih g. Jan Janca Začetek ob 8. uri pop. **e V St. Petru v Sav. dol.** se bo v nedeljo, dne 21. aprila na željo občinstva ponovila igra „Zaklad“. Igra se bo uprizorila, kakor zadnjič, pri g. Štribarju v Dobrtešivasi ob 8. uri popoldne. V premorih in p. i prosti zabavi bode svirala šempavelska godba, ki bo iz priznanosti sodelovala. Da je igra izborna, svedoči želja občinstva po ponovni uprizoritvi, o godbi pa ni treba spregovoriti nobene besede, ko je šempavelska godba itak znana kot daleč na okoli najbolje izvežbana godba. Zato vabi ujudno k zopetni obilni udeležbi. **Obdor.**

Brežice - Sevnica - Laško.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah.

b Volilna shoda kmečke zveze na Zdolah in v Sromljah za občine Pletenje, Sromlje, Pišce, Globoko, Artiče z udeležbo 700 volilcev sta navdušeno soglasno sprejela kandidaturu dr. Benkovič. Govorili so podnačelnik kmečke zveze g. Franc Mlakar, kandidat dr. Benkovič, župan Pajdaš, župnik Šoba, župan Petau, Podvinski st. iz Globokega, Fran Agrež iz Pišce, Blatnik iz Artič, Kosteve iz Sromelj, župnik Turkuš itd. Poštar Recer iz Pišce (ki je menda prišel za barona Moscona!) jo je meral pred ljudsko nevoljo urnih krač odkuriti. Večina v brežiškem in sevniskem okraju nam je zagotovljena. — Natančno poročilo sledi!

b Kandidat Roš v Laškem trgu pogorel. Dne 14. t. m. je imel kandidat Roš v Laškem trgu shod, kjer se je lahko prepričal, da bo 14. maja glasove iz tega kraja za njega lahko preštel. Spremljal ga je dr. Zabukošek. Prva težava je bila, dobiti predsednika. Pri mizi sta sedela kmata Martin Topole in Franc Šoter. Dr. Zabukošek ju pride nagovarjat da naj eden iz med njiju prevzame predsedstvo. Pa nobeden ni hotel. Nato se poskusi svoji srečo g. Roš, pa tudi njegov trad je bil brezuspešen. Nato izvolijo za predsednika Ferdinanda Terbovca — pa ves klic zastoj — Terbovc ni hotel prevzeti te časti in zapusti dvorano. Slednjic jim vendar nekdo pomaga iz zadrege: Jakob Šipek se žrtvuje za predsednika. Nato dobi besedo g. deželni poslanec Roš. Najprvo je govoril, kako kmetu olajšati bremena, ki mu jih nalagajo šole (kanone prodaj), armado razorožiti, učiteljem plačo zvišati, šole poddržaviti. Potem še govori o nekaterih drugih pripomočkih, kateri bi naj kmečkemu stanu pomagali, da bi lažje dihal — Kako pazljivo in s kakšnim zanimanjem so udeleženci zasledovali njegove govore, to pa so najbolj občutili gospodje v predsedstvu, komaj da bi bil imel predsednik 10 rok, da bi bil poslušalec miril. Slednjic je še dr. Zabukošek, namestnik generalnega štabe narodne stranke, povzdignil svoj glas, in naštel nekaj zdravil za bolani kmečki stan. Končno pa je vprašal: kdo je za kandidata Roša — in vzdignili se je 100 rok — samo 90 manj. Vseh zborovalcev je bilo okoli 150. Ljudje pa govorijo, da kandidat Roš ne bo več sklican shoda v Laškem trgu.

b Umrl je dne 18. t. m. č. g. Franc Černosenšek, dekan v Vidmu, rojen l. 1859 na Ptujski gori. Pogreb je v soboto ob desetih predpoldne. R. i. p.

Najnovejše novice.

Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo dne 21. t. m. volilne shode v Gaberju pri Rogatecu in pri Sv. Emi.

Dvorni svetnik dr. Ploj nam sporoča, da je od influence in njenih nasledkov toliko okrevaj, da bo prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. lahko začel z volilnimi shodi.

Narodna čitalnica v Ptuiju nam piše: Vsled obolenja jednega sotrudnika mora se na 21. t. m. določeni koncert v prid Gregorčičevega spomenika preložiti na poznejši čas.

Trbovlje. Kakor je bilo že objavljeno, vrši se v nedeljo dne 21. t. m. shod v gostilni pri Spancu (Pust). Shod je omejen samo na povabljen. Če kdo izmed somišljenikov ni dobil vabila, naj tudi pride; dobi istega pri vhodu. Poročevalec državnozbornski kandidat g. dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah. Razvijal bode kmečki in delavski program. Shod se vrši ob vsakem vremenu. Začetek ob treh popoldne. Somišljeniki, kmetje in delavci! Na svidenje v nedeljo pri Spancu. Pokažimo s svojo m. gobrojno udeležbo, da ima tudi pri nas kmečka zveza pristaše! Torej na delo!

Fram. Po Glaserjevem shodu v Framu. Doslej smo bili prepričani, da „Štajerc“ najbolj laže, od slej pa lahko rečemo, da ga v laži prekašajo slovenski listi: „Narodni List“, „Domovina“ in „Slov. Narod“. Poročila teh listov o shodu so tako sramotno lažnjiva, da se nam ne zdi dostojno, javno odgovarjati na vse drzne laži. Le to povdarjamo, da se teh laži sramujejo framski pristaši Nar. stranke. Obžalujemo g. Glaserja, da take dopisnike jemlje seboj na shode in bodite uverjeni, g. Glaser, da vas slovensko ljudstvo ne bo nikdar prištevalo resnim možem. Lažnjivi dopisi nam pa bodo dobro služili na velikem shodu, ki ga bo kandidat Pišek priredil majnika v Framu. Takrat pridite, lažnjivi dopisniki, da vas naše ljudstvo javno ožigosa, tat se bodo namreč prebrali vsi dopisi, da ljudstvo spozna svoje nasprotnike.

Kaki „ovinkarji“ so generali „Narodne stranke“ razvidi se iz sledečega. V „Nar. listu“ z dne 11. t. m. pozivlje svoje somišljenike, naj se varujejo na volilnih shodih nasilstev, četudi bi jih nasprotniki uporabljali nasproti njim. 13. t. m. pa je urednik „Nar. lista“ sam dajal nekemu možu v uredništvu navodila, kako naj demonstrira na volilnem shodu proti našemu kandidatu. Rekel mu je: „Potem pa le fest napravite kacenmuziko“. O ti ljubo „ovinkarstvo“ nad vse „odkritosčne“ „Nar. stranke“!

Nadzorniki prižnic in spovednic hočejo postati generali „Nar. stranke“. Kajti v „Nar. listu“ z dne 28. marca t. l. pozivlje svoje somišljenike, naj jim takoj naznanijo, ako ne bi kak duhovnik na prižnici ali v spovednici dobro opravljaj svoje službe. Sedaj pa še naj kdo upa trditi, da generali „Nar. stranke“ niso dobri katoličani?!

Pozor, kolesarji! Ker sem bil večkrat od več strani opozorjen, da naj priredim enkrat en večji kolesarski izlet, sem se torej odločil, prirediti majnika t. l. izlet skozi Gradec na Dunaj. Vabim torej uljudno vse kolesarje, da se blagovoljno tega zanimivega izleta udeležijo. Za shajališča sem določil štiri restaje in sicer: v Ormožu, Ptujju, Mariboru in Spielfeldu. Katerega kolesarja zanima ta izlet in se ga tudi želi udeležiti, naj se mi javi takoj osebno ali pa pismeno, da dobi natančnejša pojasnila. Za pismena vprašanja mora se priložiti znamka za 10 v. za odgovor. Jakob Vaupotič, Hardek-Ormož.

Listina uredništva.

Sromlje: Hvala, smo že prej dali tiskati drug dopis.

Tržne cene

v Mariboru od 13. aprila do 19. aprila 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	—	—
rž		15	—	—	—
ječmen		16	—	—	—
oves		17	50	—	—
koruza		13	75	—	—
proso		16	50	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		4	80	—	—
fižola	1 kg	—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	52	—	—
ropa, kisl		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jaice	1 kom.	—	6	—	—

Loterijske številke.

14. aprila 1907.

TRST	34	49	31	8	37
LINC	30	56	78	23	79

